

Nr 328.

Av herr **Schlyter m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till fångvården m. m.*

I propositionen nr 225 angående vissa anslag till fångvården har under punkt 5 föreslagits att anslaget till interneringsnämnden, i gällande riksstat uppfört med 15 500 kr., för nästa budgetår höjes till 39 700 kr. Ett tidigare framkommet förslag om inrättande av gemensamt kansli för interneringsnämnden och ungdomsfängelsetnämnden har av departementschefen funnits ej böra framläggas för närvarande. Detta undanskjutande av den tidigare tanken att mera definitivt organisera de båda nämnderna beror tydligen på de framförda invändningarna mot interneringsnämndens bibehållande vid dess nuvarande mycket omfattande arbetsuppgifter.

Fångvårdsstyrelsen har i detta avseende (prop. s. 110) erinrat om första lagutskottets utlåtande 1945 nr 36, vari utskottet ifrågasatt lämpligheten att behålla den interneringsnämnden åvilande prövningen av frågor rörande *ådömande* av förvaring och internering. Utskottet anförde härom:

»Inom utskottet har ifrågasatts om icke införandet av den nya relativt tidsbegränsade förvaringsformen borde föranleda ett övervägande huruvida det allt fortfarande skall vara erforderligt att på förhand inhämta interneringsnämndens medgivande innan domstolarna äga döma till förvaring. Det har anförts att nämndens väsentliga uppgift, på samma sätt som ungdomsfängelsetnämndens, borde vara att besluta om de internerades och förvarades utskrivning. Vid ungdomsfängelsetlagens tillkomst avvisades tanken att dom å ungdomsfängelse — ett obestämt straff med fyra års maximum — borde föregås av en central förhandsprövning med ledning allenast av skriftligt material angående denna straffforms lämplighet. På grund av den betydande utsträckningen av förvaringslagens tillämpning som de nya reglerna i 1937 års lag torde komma att medföra, lärer interneringsnämnden komma att bli alltför överhopad med arbete. Lämpligheten av att domstolarna i sitt dömande skola vara beroende av en dylik central institutions förhandsgranskning har också ifrågasatts, allra helst i betraktande av den vikt man eljest inom straffprocessen tillmäter muntlighet och omedelbarhet. Något behov av denna förprovning ur rättssäkerhetens synpunkt till förebyggande av förvarings *ådömande* utan tillräckliga skäl har ansetts icke föreligga med hänsyn till den rättshjälp som står tilltalade och dömda till buds såväl i underrätten som vid fullföljd av talan i högre rätt.»

Utskottet, som fann de anförda synpunkterna beaktansvärda, ansåg sig likväl icke utan en mera ingående utredning böra taga initiativ till en lagändring

på denna punkt men antog att Kungl. Maj:t hade sin uppmärksamhet riktad på frågan.

Beträffande interneringsnämndens prövning av frågor om ådömande av förvaring och internering anför fångvårdsstyrelsen i sitt utlåtande (prop. s. 109) att denna uppgift, för vars utförande krävas skriftliga föredragningspromemorior i varje mål, tar den ojämförligt största delen av sekreterarens tid i anspråk. I fortsättningen av utlåtandet (prop. s. 110) säger emellertid fångvårdsstyrelsen, att den av första lagutskottet ifrågasatta inskränkningen av interneringsnämndens uppgifter (borttagandet av den nämnden åvilande prövningen av frågor rörande ådömande av förvaring och internering) skulle minska ledamöternas arbete, »men i mindre grad sekreterarens». Av dessa till synes oförenliga uttalanden torde det förra vara det riktiga. Det kan antagas att nämnden efter befrielsen från den omtalade prövningen skulle bli mindre arbetstyngd än ungdomsfängelnsnämnden och att anslaget till nämnden, när ifrågavarande arbetsuppgift bortfaller, alltså bör kunna minskas från 39 700 kr. till 12 000.

I detta sammanhang kan frågan om nämndens arbetsuppgifter enligt lagen om förvaring och internering i säkerhetsanstalt icke upptagas till diskussion. Det måste antagas att denna fråga genom proposition kommer att föreläggas 1947 års riksdag. Det får nämligen anses uteslutet att domstolarna efter rättegångsreformens ikraftträdande skulle vid brottspåföljdens bestämmande vara bundna av en förhandsprövning av ett centralt organ, som endast känner målet från papperen och icke haft tillfälle att se den tilltalade inför sig. Med vad ovan anförts har syftet allenast varit att fästa riksdagens uppmärksamhet på den mycket provisoriska karaktären av den föreslagna ökningen av anslaget till interneringsnämnden.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid beviljandet av anslag till interneringsnämnden ville i anslutning till första lagutskottets av riksdagen godkända utlåtande 1945, nr 36, understryka den begärda anslagsökningens rent provisoriska karaktär.

Stockholm den 3 maj 1946.

K. Schlyter.

Ruben Wagnsson.

Olof Löthner.
